

TER BESLISSING

Datum

4 november 2024

Onze referentie

IENW/BSK-2024/313753

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir. Luchtvaart
Afdeling Internationale
Bereikbaarheid

Beslistermijn

13-11-2024

Bijlage(n)

1

Aan

Minister

nota

Reactie op aanbieding verslag van SATL

Aanleiding

De vaste commissie voor Infrastructuur en Waterstaat heeft het verslag 'Minder vliegen, meer verdienen' ontvangen van de Samenwerkende Actiegroepen Tegen Laagvliegen (SATL). In de procedurevergadering van 23 oktober 2024 heeft de vaste commissie van Infrastructuur en Waterstaat besloten een reactie van u op het verslag van SATL te ontvangen.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd de brief te ondertekenen en aan de Tweede Kamer te sturen.

Kernpunten

SATL heeft sinds 2017 een discussie aangewakkerd over Lelystad Airport. SATL heeft in 2019 een MKBA uitgevoerd door onderzoekers Bus en Manshanden, waarbij ze concludeerden dat krimp van de luchtvaart economisch en maatschappelijk verstandiger is dan groei. Recentelijk heeft SATL dezelfde onderzoekers gevraagd om de groeistrategie van Schiphol Airport van de jaren 2015-2019 en de rol van Lelystad Airport te analyseren. In dit onderzoek, 'Groeï zonder winst'¹, komen zij tot drie conclusies:

- Financiële uitholling van Schiphol: Door in het verleden te kiezen voor lage tarieven om als goedkope luchthaven te concurreren, verzwakte de financiële positie van Schiphol. De opening van Lelystad Airport zou dit alleen maar verergeren.
- Beperkt nut van transferverkeer: De hub-functie verdringt waardevollere passagiers en legt extra druk op Schiphol zonder grote economische voordelen.
- Jevons-paradox: Efficiëntere vliegtuigen zorgen door lagere kosten voor meer vliegverkeer, wat niet ten goede komt aan het milieu.

De onderzoekers adviseren om de groeimodellen van Schiphol te herzien, de tarieven te verhogen, Lelystad Airport gesloten te houden en meer te focussen op duurzaamheid en leefbaarheid. SATL geeft aan dat in hun ogen krimp op Schiphol en het dichthouden van Lelystad Airport de enige oplossingen zijn.

---

¹ Rapport 'Groeï zonder winst: de groeistrategie van Schiphol en de plaats van Lelystad Airport daarin', 23 september 2024

Op 22 oktober heeft u reeds in detail op de zeven conclusies van het rapport 'Groeï zonder winst' gereageerd n.a.v. de vragen van lid Kostic en de Hoop over dit rapport². Op enkele conclusies uit het verslag met betrekking tot Lelystad en Schiphol gaat u in de brief nader in.

Krachtenveld

De Samenwerkende Actiegroepen Tegen Laagvliegen (SATL) zijn tegen de opening van Lelystad Airport. Het rapport 'Groeï zonder winst' is gemaakt op verzoek van SATL, en geschreven door Walter Manshanden en Leo Bus.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Kamerbrief	Reactie op aanbieding verslag van SATL

Datum

4 november 2024

Onze referentie

IENW/BSK-2024/313753

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir. Luchtvaart
Afdeling Internationale
Bereikbaarheid

Aan

Minister

Bijlage(n)

1

---

² Kamerstuk 2024D40086